

Limitovaná edícia kreditnej karty 2017

Ľuďa kvalita

BACKGROUND

Tatra banka každý rok vydáva **limitovanú edíciu** kreditnej karty venovanú jednému z laureátov Ceny Nadácie Tatra banky.

Tento rok to bol **Ľubor Králik**, jazykovedec a autor Stručného etymologického slovníka slovenčiny.

Významné dielo si zaslúži výnimočný dizajn.

IDEA

Tak sme preniesli slovník na kreditné karty.

Vytvorili sme **15 unikátnych dizajnov kariet** s použitím slov, ktoré sa zhodujú s filozofiou banky.

Po prvýkrát sme vytvorili aj limitovanú edíciu zlatej kreditnej karty s výberom slov zodpovedajúcim solventnejšej cieľovej skupine.

TATRA BANKA

účel (od 16. stor.)

• Podľa súvisiace Môže byť od slovesa *u-celiti, to od čes. čem, byt obrátený (elom) k niečomu; smerovať, ísť k niečomu; iný výklad vychádza zo spojenia v čele, na čele (t. j. na popredí) - nie ste o tom, čo je vpredu, vo výhľade ap.).

Lubor Králik, jazykovedec, držiteľ Ceny Nadácie Tatra banky za umenie

Lubor Králik

Stručný etymologický slovník slovenčiny

umenie (od 16. stor.)

• Od staršieho *umieť* ,vedieť (ako niečo urobiť)' - doslova ,vedenie, schopnosť, zručnosť' (porov. u. *získať si ľudí, kuchárske u.* ap.),

význam ,učenie, práca, um. diela, úloha, diel' mohol byť ovplyvnený nem. *Kunst*.

útes (od 19. stor.)

• Prevzaté (s možným prostredníctvom čes. *útes*) z rus. *utós*, od rus. *u-tesát'* ,opracovať

tesaním' (↗*tesať*) - pôvodným významom bolo asi ,otesaná, hladká skalná stena'.

vášeň (od 17. stor.)

• Asi podľa čes. *vášeň*, ktoré vzniklo obmenou stč. *vášně* ,vášnja, loerčské reči' sl. **vasnb*. Interpretovalo sa ako pôvodné **vas-*

súvisiace so stind. *váštr* ,únce, želá si, túži', avest. *vasna-* ,vôľa, želanie', gr. *hekōn* ,dobrovoľný' a i. - všetko od

ide. **uek-* ,chcieť, želať (si)'; z význam. hľadiska pôvodne ,želanie, túžba', odtiaľ ,náklonnosť, prudký cit ap.'. Menej pravdepodobne sa zdajú úvahy o východiskovom **adli* (sa), čo predpokladá pôvodný význam typu ,zvada'.

VISA Credit

TATRA BANKA

regina, t

(z lat. *rēg*)
rēx, gen. *rēgis*,
decentr
vкусný, nevťeravý
(od 19. stor.)
decēns, gen. *decēntis*,
čo je prič. prít. od lat. *decēre* ,zdobiť, krášliť; pristať, slušať niekomu; (o niečom) hodiť sa, patriť sa; živiť sa; *decus* ,ozdobá'; pozri aj ↗*dekorovať*.

Lubor Králik, jazykovedec, držiteľ Ceny Nadácie Tatra banky za umenie

Lubor Králik

Stručný etymologický slovník slovenčiny

detail [-aj] ,podrobnosť' (od 19. stor.)

• Z fr. *détail*, doslova ,časť, odrezok', od fr. *détailler* ,rozdeľovať', zloženého z ↗*de-* a fr. *tailler* ,rezať, krájať', ktorého

východiskom slovo lat. *tālar*, odv. *dioblaré* od lat. *tālea* ,prúťik, výhonok, priesada'.

dialóg ,rozhovor' (od 19. stor.)

• Z lat. *dialogos* ,id.' od gr. *dialogomai* ,zho-

váram sa (s niekým)', zloženého z ↗*dia-* a gr. *legō* ,hovorím'. Pozri aj ↗*monológ*.

diamant ,najtvrdší nerast' (od 17. stor.)

• Zo strlat. *diamas*, gen. *diamantis*, ktorého východiskom je kt. *adamās*, gen. *adamantis*, prevzaté z gr. *adamas*, gen. *adaman-*

os ,tvrdý kov (ocel)'; diamant - výraz sa odvodzuje od ↗*a-* a gr. *damnēmi* ,preháham',

t. j. pôvodne asi ,nepremožiteľná, odolná, tvrdá látka' ap.; môže však ísť len o ľudovoetymologické prispôbenie nejakého cudzojazyčného prevzatia. Strlat. *diamas* (o zlatom výšlia-) vznikol; s porovnaním gr. *diataino* ,presvecujem, prepúšťam svetlo'.

VISA Credit

TATRA BANKA

Lubor Králik, jazykovedec,
držiteľ Ceny Nadácie Tatra banky za umenie

Lubor Králik

Stručný etymologický slovník slovenčiny

charizma, dar Duchu, zameraný na spoločnosť, mimoriadna schopnosť pôsobiť na ľudí vôbec' (od 20. stor.)

dávam'; ďalej pozri *eucharistia*. Z odvođenín: *charismatický*.

idea, myšlienka, predstava', staršie 'vzor, predloha, predpis' (od 18. stor.) • Z lat. *idea*,

čo je prevzaté z gr. *idea*, 'vzor, predstava, doba, vzor; predstava, názor, myšlienka'.

Z odvođenín: *ideálny* (strlat. *idealis*, pôvodne asi, s významom 'stavať sa, zjednocovať sa'). Pozri aj

ideológia.

ilustrovať, opatřit kresbami; uviesť príklady' (od 19. stor.) • Z lat. *illūstrāre*, 'osvetľovať; objasňovať, vysvetľovať', od lat. *illūstris*, 'osvetlený, jasný, žiariaci', vznikol na základe *in-2* a lat. *lūstrāre*, 'osvecovať, čistiť' (pozri aj *luster*). Význam 'opatřit kresbami ap.' vznikol v angl. to *illustrate* posunom

'objasňovať' > 'znázorňovať (objasňujúcimi, vysvetľujúcimi) obr.'.

imidž publ., vonkajšie pôsobenie, vzhľad; celkový dojem; dobré meno' (od 20. stor.)

z lat. *imāgō*, 'obraz', ktoré bolo prevzaté z lat. *imāgō*, 'id.'.

'objasňovať' > 'znázorňovať (objasňujúcimi, vysvetľujúcimi) obr.'.

imidž publ., vonkajšie pôsobenie, vzhľad; celkový dojem; dobré meno' (od 20. stor.)

z lat. *imāgō*, 'obraz', ktoré bolo prevzaté z lat. *imāgō*, 'id.'.

z lat. *imāgō*, 'obraz', ktoré bolo prevzaté z lat. *imāgō*, 'id.'.

VISA
Credit

TATRA BANKA

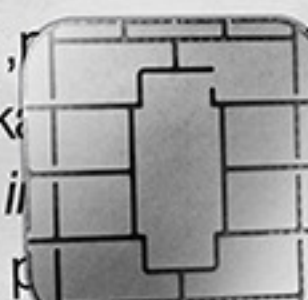
Lubor Králik, jazykovedec,
držiteľ Ceny Nadácie Tatra banky za umenie

Lubor Králik

Stručný etymologický slovník slovenčiny

impulz, pohnútko, popud, *impellere*, impulsus

inšpirovať, dávať popud na (umeleckú) tvorbu; podnecovať' (od 19. stor.) • Z lat. *inspirāre*, 'fúkať, dúchať (do niečoho); vdýchnuť, rozduchať; podnietiť, nadchnúť', od *in-2* a lat. *spirāre*, 'dýchať'.

intuícia, vystihnutie (pravdy ap.) bez logickej analýzy' (od 19. stor.)

Zo *in-* a *intuitus* sum, 'pozerať sa na niečo,

'udrieť na niečo, uviesť do pohybu', z *in-2* a lat. *pellere*, 'bit', 'dýchať'.

intuícia, vystihnutie (pravdy ap.) bez logickej analýzy' (od 19. stor.)

pozorovať', zloženého z *in-2* a lat. *tuērī*, 'hľadiet, pozerat sa'.

invencia kniž. '(umelecká) vynachádzavosť', staršie 'zistenie, nálež' (od 17. stor.) • Z lat. *inventiō*, 'objavenie, nájsť, vynájsť', zloženého z *in-* a lat. *venire*, 'prichádzať, prísť'.

jest 'je (existuje)' (porov. to *jest*, skrátené

z *in-* a lat. *tuērī*, 'hľadiet, pozerat sa'.

z *in-* a lat. *tuērī*, 'hľadiet, pozerat sa'.

t. j.), k pôvodu pozri *byť* - azda podľa rus. *suščestvovat'*, 'existovať, byť', od rus. *suščestvo*, 'podstata; bytosť, tvor, stvorenie', prevzatého zo stsl. *soščestvo*, 'súčasť, prítomnosť', čo je odvodenina od stsl. *soščestvo*.

z *in-* a lat. *tuērī*, 'hľadiet, pozerat sa'.

z *in-* a lat. *tuērī*, 'hľadiet, pozerat sa'.

VISA
Credit

TATRA BANKA

Lubor Králik, jazykovedec,
držiteľ Ceny Nadácie Tatra banky za umenie

Lubor Králik

Stručný etymologický slovník slovenčiny

komédia

(od 17. storočia)

cōmoedi-

vzatie z gr.

od gr. kōmōdos

,hérec

vo veselí

,spevák

piesne počas sviatku

boha Dionýza

na gr. kōmos

(aj počas slávností ap.)

a od p. epéōs

aeido, áōō

,spievam.

Pozri aj ↗komický.

4337 0000 0000 0000

DRŽITEĽ KARTY

komfort ,pohodlie,
prepych' (od 19. stor.)

• Z angl. *comfort*, čo je
prevzatie zo stfr. *confort*

,posilnenie, útecha', od
stfr. *conforter* ,posil-

ňovať, povzbudzovať',
prevzaté zo stfr. *conforter*

vzniklo na zákl. lat. *con-*

(↗kom-) a *fortis* ,silný'.

Angl. *comfort* prešl.

dalším význam. vývinom
,posilnenie', perná ↗

,prijemný stav' > ,pocit
pohodlia, komfortu'.

kompas ,prístroj na
určovanie svetových

strán' (od 18. stor.)

• Z tal. *compasso*,

od tal. *compassare*

,(presne) vymeriavať',
ktorého východiskom je

lud. lat. *compassare*

,merať', ktoré
com- (↗kom-) a lud. lat.

**passāre* ,kráčať'; ďalej
pozri ↗pasírovať'.

kompromis ,dohoda na
základe vzájm. ústupkov',

staršie i *kompromisum*
(od 16. stor.) • Z lat.

comprōmissum, pôv.

,dohoda účast. sporu

o postúpení záležitosti

tretej strane (rozhodco-

vi)', od lat. *comprōmit-*

tere, *comprōmissum*

,dospieť k takejto doho-

de (často s omčne
nisúbit), z č. z. ne no

z lat. com- (↗kom-)
a *prōmittere* ,sľubovať'.

VISA
Credit

TATRA BANKA

Lubor Králik, jazykovedec,
držiteľ Ceny Nadácie Tatra banky za umenie

Lubor Králik

Stručný etymologický slovník slovenčiny

metropo

mesto; m

krajina (v

ku kolóni

metropolis (od 18. stor.)

• Z lat. *metropolis*,

čo je prevratie gr.

mētropolis ,materské

mesto (vo vzťahu

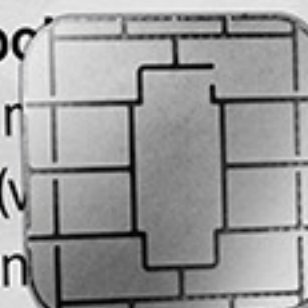
k svojim kolóniám);

hlavné mesto', od gr.

mētropolis ,materské

a *polis* ,mesto'. Pozri

aj ↗metro.

4337 0000 0000 0000

DRŽITEĽ KARTY

mier (od 14. stor.) •

Obmena staršieho mir

(k vývinu -ir, -yr > -ier

porov. ↗*netopier* a i.),

z psl. **mirъ*. Obyčajne

sa vysvetľuje ako

odvodenina od ide.

**mei-* ,mier', ruské
jemný m. (↗*mihi*)

s pôvodným významom
,priateľstvo, priateľské

spoluzitie' > ,mier'; iný
výklad tu vychádza z ide.

**mei-* ,povaha', prov.
stind. *miho* ,buduje,

opevňuje' a i., ďalej pozri

↗*miesto*), čo pred-

pokladá vývin typu ,čo

je pevne stanovené' >

,(dohodou stanovený)

mier'. Z odvođenín:

↗*vesmír*.

móde ,príslovná ka-

nia ap. (charakteristický

pre isté obdobie' (od 17.

stor.) • Z fr. *mode* ž., čo

je prevratie z lat. *modus*

m. ,mera; náležitá
miera, umiernenosť;
spôsob' (↗*modus*) -
súčasný význam vznikol

vo fr. spojení *à la mode*

,podľa (práve uprednost-

ňovaného) spôsobu'

(o obliekaní ap.).

Z odvođenín: *modistka*

,výrobkyňa al. predavač-

ka dámskych klobúkov'

(*modist* ,povedne

ktorá sleduje módu'),

od toho aj *modiststvo*
(zjedn. *modistvo*).

VISA
Credit

TATRA BANKA

Lubor Králik, jazykovedec,
držiteľ Ceny Nadácie Tatra banky za umenie

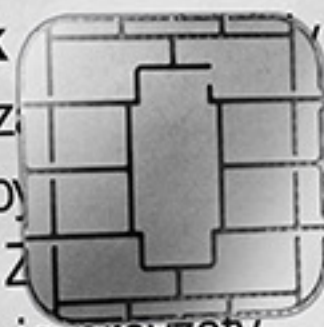
Lubor Králik

Stručný etymologický slovník slovenčiny

obelisk

hranol z
v tvare py
stor.) • Z
– výraz je prevzatý

z gr. *obeliskos*, čo je
zdrobnená od gr.
obelos, ražen, vrchol
stípa, obelisk'.

obloha (od 17. stor.)

• Súvisí s *obliehať*,
obloha, obšv. a. r.,
,čo leží okolo Zeme,
čo ju obkolesuje'.

oceán, niektoré zo
svetových morí vyplňajú-
cich priestor medzi kon-
tinentmi' (od 18. stor.)

• Z lat. *Oceanus*, čo je
prevzatie z gr. *Ókeanos*
– takto sa pôvodne

označovali obrovskú
rieku, podľa ktorej sa
predstav obtekajúca
pevninu i more.

óda (od 19. stor.)

Z gr. *óde* 'vý-
raz vznikol zo staršieho
gr. *oidē*, 'spev, pieseň',

od gr. *aeidō, ādō*, 'spie-
vam, ospevujem'.

odysea kniž. 'dlhé
putovanie s rozličnými
prekážkami ap.' (od 20.
stor.) • Podľa gr. eposu
Odysea (lat. *Odyssēa*,

z gr. *Odysseus*, 'pá-
van' h. 'to hrdin
Dielo je pomenované
podľa hlavného hrdinu

Odysea (gr. *Odysseus*),
ktorý po skončení výpra-
vy proti Tróji putuje dlhé
roky naspäť do vlasti;
odtiaľ dnešný význam.

oheň (od 16. stor.)

• Psl. **ognь*; súvisí so
stind. *agnih*, lat. *ignis*, lit.
ugnis, lot. *uguns*, oheň
a i. – ide o starý ide.

výraz (bez jednoznačnej
rekonštrukcie koreňa),

z gr. *pyr*, 'maču-
jaci oheň'; keď sa stihne silu
(k inému názvu pozri
↑ *pýriť sa*).

VISA
Credit

TATRA BANKA

Lubor Králik, jazykovedec,
držiteľ Ceny Nadácie Tatra banky za umenie

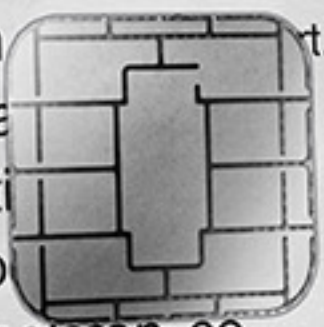
Lubor Králik

Stručný etymologický slovník slovenčiny

peletón

,skupina
v cyklisti
koch' (o

• Z fr. *peloton*, čo
je odvodenie od
pelote, 'kloko, žula'
(z neskorého lat. **pilot-*

ta, od lat. *pila*, 'lopta';
pozri aj ↑ *komplot*).
Význam sa vyvíjal

v smere k 'skupina
pina osob' → 'skupina
účastníkov súťaže'.

perla (od 16. stor.)

• Prostredníctvom záp.

jazykov (nem. *Perle*,
fr. *perle* a i.) prevzaté
z ľud. lat. **perla*, ktorého
východiskom je asi lat.

**pernula* ako zdrobneni-
na od lat. *perna* (a. r.)
stehno, 'zahradenie' aj

istý druh morskej musle
(prenos pomenovania na
základe tvarovej
podobnosti). Z odvo-
denin *perla*, *perlička*
'domáci kurovity vták
(zool. Numida)'

perspektiva

,zdanlivé
zbiehanie sa rovnobe-
žiek a zmenšovanie sa
predmetov v diaľke;
výhľady do budúcnosti;
stanovisko, hľadisko'

(od 18. stor.) • Zo strlat.
(ar. *perspectiva* 'vý-
,náhľad' k. r. vete-
ných lúčov' (povodne

termín optiky a geomet-
rie) od lat. *perspicere*,
perspectum, 'vidieť
cez niečo', zloženého
z ↑ *per-* a lat. *specere*
,dívaj sa' – používané

aj v maliarstve (najskôr
údajne v tal. *prospetti-
va*), resp. s významovým
posunom 'videnie cez
niečo' > 'videnie ďalej,
do budúcnosti' > 'vy-
hľadky do budúcnosti'.

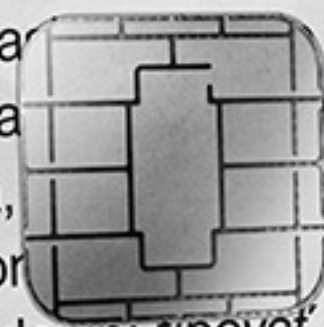
• Z fr.
(lat. *planter* 'sadiť',
od slovesa *planter*, 'sa-
diť; zasadiť, umiestniť'.

VISA
Credit

TATRA BANKA

vznikol a spoj... zľahka, nepozor... Z odvođenin: tipovať.

titan kni... kán', star... 18. stor.) • Podľa božského pokolenia Titanov v gr. mytológii (gr. Titānes mn.); súčasný význam slova v iných posunom, veľikán (ducha) > ,génus'.

Lubor Králik, jazykovedec, držiteľ Ceny Nadácie Tatra banky za umenie

Lubor Králik

Stručný etymologický slovník slovenčiny

transparentný ,priehľadný' (od *19. stor.) • Prostred. záp. jazykov (fr. transparent ap.) prevzaté zo strlat. transparens ,priehľadný', od trans- a lat. pārēns ,viditeľný' (pričasný, zjavovať sa, byť viditeľný). Z odvođenin: transparent ,pás heslom upr. na nepravdivé v sprievode' (pôv. o napísať, ktoré boli osvetľované zozadu).

trend ,celkový smer vývinu' (od 20. stor.) • Z angl. trend, od slovesa to trend ,skláňať sa, nakláňať sa, smerovať (niekam)'. triennale ,podujatie opakovane každé tri roky' • Z tal. triennale, ktorého východiskom je lat. triennālis ,súvisiaci s trojročným obdobím', od lat. triennium ,obdobie 3 rokov', zloženého z tri- a lat. annus ,rok'.

triumf ,veľký úspech, víťazstvo' (od 17. stor.) • Z lat. triumphus, podľa trojnásobného volania iō triumpe na počesť vojvodcu vracajúceho sa do Rima z úspešnej vojny (triumf môže byť i prostredníctvom?) z gr. thriambos.

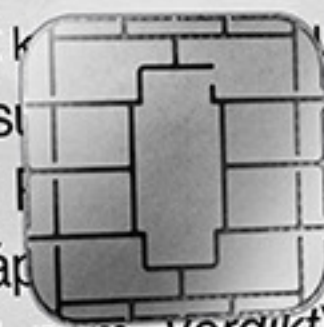

DRŽITEĽ KARTY

TATRA BANKA

verdict k... tie, rozs... stor.) • v... tvom zá... verdict, nem. Verdict) prevzaté z p... verdictum, čo je va... pôvodného verumdictum, veredictum - k lat. vērus ,pravý, skutočný', vēre ,pravdivo, pri... i /verifikovať) a dictum ,(to) povedané'.

vesmír ,kozmos' (od 19. stor.) • Podľa čes. vesmír, ktoré bolo utvorené asi pod vplyvom stsl. vьsb mirь, (všetok) svet' (podľa toho aj staršie skloňovanie typu čes. vesmír ,všetok' súvisi s psl. *vьchъ ,id.' (pozri /všetok); mirь ,svet' je etymologicky totožné s psl. ni... význam sa vyvíjal asi v smere ,mier, pokoj' >

Lubor Králik, jazykovedec, držiteľ Ceny Nadácie Tatra banky za umenie

Lubor Králik

Stručný etymologický slovník slovenčiny

,spoločenstvo, obec ľudí žijúcich v mieri' > ,svet'. vesna kniž., poet. ,jar' (od 19. stor.) • Asi podľa rus. vesná, ktorého východiskom je psl. *vesna, súvisiace so stin... galin (r. žlt. lit. vār, lit. vásara ,leto' a i. K možným domácim reflexom slova porov. /privosienka. vikend ,koniec týždňa (sobota a nedeľa)' (od 20. stor.) • Z angl. week-

end, doslova ,koniec týždňa', od angl. week ,týždeň' a end ,koniec'. vkus (od 19. stor.) • Prevzaté (asi prostredníctvom čes. vkus) z rus. vkus, pôvodne ,chuť', od vkusit' ,ochutávať', z bob vkudiju ,hc /-kusit'. V rus. výraze nastal ďalší vývin ,chuť'.

DRŽITEĽ KARTY

TATRA BANKA

Lubor Králik, jazykovedec,
držiteľ Ceny Nadácie Tatra banky za umenie

L'ubor Králik

Stručný etymologický slovník slovenčiny

karát, jednotka
hmotnosti (od 16. storočia)
carat, čo je prevzaté
z arab. *qirat* 'čtyřicet',
diskom ar. *qirat* 'vražda'
gr. *keration*, doslova
'rožtek', od gr. *keras*,
gen. *keratos* 'roh'; takto
sa označovali aj semena
rohoňníka (čtyřlístník)
(tzv. svätobjánsky chlieb,
bot. *Ceratonia siliqua*)

4337 0000 0000 0000

DRŽITEĽ KARTY

kryštál, 'pevné teleso
s pravidelnou štruktúrou'
(od 17. stor.) • Z lat.
crystallus, čo je prevzaté
z gr. *krystallos* 'krištál',
pôvodne 'ľad; priehľadný
kameň', odvodenina od
gr. *krystallos* 'ľad',
langosta, druh morského
raka (zool. *Palinurus*)
(od 20. stor.) • Z fr. *lan-*
gouste, čo je prevzaté
zo strov. *langosta*
'výčudník', lat.
lacusta, z lat. *locusta*
'kobyľka; morský krab'

luxus, 'prepych' (od 19.
stor.) • Z lat. *luxus* 'buj-
nosť; hýrivosť, márnivosť;
prepych'.
madam, oslovenie vyda-
tej ženy (obyč. v cudzom
prostredí) (od 18. stor.)
• Z fr. *madame* 'pani',
zloženina z *ma* 'moja'
(z lat. *mea* ž., od lat.
meus 'môj') a *dame*
'pani' (z *dama* 'dáma').
K významu 'moja pani'
porov. i *madona*.
mahagón, vzácne
tropické drevo hnedo-

červenej farby' (od *19.
stor.) • Podľa názvu
prísluš. stromu (bot. lat.
Swietenia mahagoni),
utvoreného v 18. stor. na
základe angl. *mahogany*.
nuansa [nũ-] kniž. 'jemný
odtón', od 19. storočia
(od fr. *nuer* 'odtieniť'
(farby)).

VISA
Credit

TATRA BANKA

Lubor Králik, jazykovedec,
držiteľ Ceny Nadácie Tatra banky za umenie

L'ubor Králik

Stručný etymologický slovník slovenčiny

buket, väzba
20. stor. **bouquet** (de-
'väzok' v zväzkoch
pridávaných do vína
(*vin*) - od franc. *bouquet*
fr. *bouquet* 'kvety',
zväzok rastlín' (odtiaľ aj
význam '[určitá] vôňa
vína, získaná po pridaní
zväzku aromatických
bylín', go. m. 'pôvodu'
S *bukreta* etymolo-
gicky nesúvisí.

4337 0000 0000 0000

DRŽITEĽ KARTY

esencia, 'výťažok, extrakt'
(od 17. stor.) • Z lat.
essentia, doslova
'podstata, súcno', od lat.
**essēns*, gen. **essentis*,
čo je príč. prít. od lat.
esse, byť, 'jestvovať'.
Lat. výraz *essentia* vznikol
ako ekvivalencia k *essēns*,
odvodeného od gr. *ōn*
m. *ūsa* ž., *on* s. 'jestvujú-
ci'; porov. aj *ōntologia*
exkluzívny, 'výlučný, m.
morálny' (od 20. stor.)
Prostredníctvom záp.
jazykov (nem. *exklusiv*

ap.) prevzaté zo strlat.
exclusivus 'vylučujúci',
utvoreného na základe
lat. *excludere*, *exclūsum*
'oddeľovať, vydeľovať',
vylučovať', od *ex-*
a lat. *cludere*, *clausum*
'zatvorený',
holivka, tkanina v k-
na získavaného z vylučku
priadky morušovej' (od
18. stor.), dial. i *hedváb*,
načváb. Už neskoré
psl. **гъд(о)вabъ*, staré
prevzaté germ. pôvodu
- východiskom bol výraz

zodpovedajúci sthnem.
gotaweppi 'jemná
a drahá látka' (zloženina
koreňov zachovaných
v nem. *Gott* 'boh'
a *weben* 'tkáť'), doslova
asi 'božská tkanina' ako
pôvodní z *gaw* 'je
raja' a *weben* 'tkáť',
používanej pri nábožen-
ských obradoch.

VISA
Credit

TATRA BANKA

pláž, pier
pobrežie
na kúpa
stor.) •
čo je prevzatie z tal.

piaggia (staršie *pra-vra*)
,svah; po prezii, pláž,
nejasného pôvodu
- vysvetľuje sa ako
prevzatie z gr. *ta plagia*
mn., pôvodne ,šikmé,
zvažujúce sa pobrežie,
od gr. *plagios* ,šikmý.
Pozri aj ↗ lážo-plážo.

Lubor Králik, jazykovedec,
držiteľ Ceny Nadácie Tatra banky za umenie

Lubor Králik

Stručný etymologický slovník slovenčiny

prestíž [-t-], významnosť
postavenia, vážnosť,
dôstojnosť (od 20.

stor.) • Z fr. *prestige*,
čo je prevzatie z lat.

praestigium, mámenie,
mam', ktoré je variantom

lat. *praestigiare*,
,zaslepovať, klamať,
klamná hra - z povod-

ného **praestrīgiae*,
súvisiaceho s lat.

praestringere, vpredu
stiahnuť, avzať.

smaraga, sytozelený
drahokam' (od 16. stor.)

• Z lat. *smaragdus*, čo
je prevzatie z gr. *smarag-*
dos - výraz pochádza

asi zo semit. jazykov,
porov. akkad. *barrāqtu*,

hebr. *bāreqet*, *bārqat*
(azda od koreňa *b-r-q*

,lesť, klamať, oklamať').
trezor, pokladnica,
upravený priestor na

uchovávanie cennosti
ap' (od 20. stor.) • Z fr.

trésor, ktorého výcho-

diskom je lat. *thēsauros*
,pokladnica, poklad'.

zlatý (od *13. stor.)

• Psl. **zoltъ*; príbuzné
so stind. *híranyam*,

avest. *zaranya-*, gót.
gulþ, nem. *Gold*, angl.

gold, lot. *zēlts*, ,zlato'
a i. - všetko od ide. **ǵhel-*

ako označenia rôznych
farieb ,zlatozelený' ze-

len: Z člo. *zolto*
(psl. **zolto*, pôvodne tvar

stred. rodu od **zoltъ*).

4337 0000 0000 0000
00700

DRŽITEĽ KARTY

VISA
Credit